

Kort fortalt

Sygehusberedskabet før og under 1. smittebølge af COVID-19

Konklusion

Sundhedsministeriet og regionerne har ikke sikret, at sygehusberedskabet var forberedt på at håndtere en pandemi som fx COVID-19. Under den første smittebølge i foråret 2020 fik de 3 udvalgte regioner i undersøgelsen dog udarbejdet planer for at udvide kapaciteten på sygehusene, og i praksis var der kapacitet til de indlagte COVID-19-patienter. Konsekvenserne af manglerne i beredskabsplanerne har været, at de 3 regioners håndtering af situationen blev vanskeliggjort, særligt i forhold til at udvide intensivkapaciteten og sikre adgang til værnemidler.

Statsrevisorernes udtaler

"Hverken Sundhedsministeriet eller regionerne var godt nok forberedte på at håndtere COVID-19, da 1. smittebølge ramte Danmark i 2020, særligt var den helt utilstrækkelige forsyning af værnemidler meget utilfredsstillende.

Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at regionernes planer for håndtering af en pandemi var utilstrækkelige. Med reviderede planer og en stor indsats fra sundhedspersonalet blev der dog skabt kapacitet på sygehusene, så alle COVID-19-patienter kunne behandles".

Væsentligste resultater af undersøgelsen

- Sundhedsministeriet har ikke fuldt ud understøttet regionernes planlægning af håndteringen af en pandemi, og regionernes sundhedsberedskabsplaner var ikke dækkende i forhold til at håndtere en pandemi.
- De 3 udvalgte regioner i undersøgelsen, Region Hovedstaden, Region Sjælland og Region Syddanmark, har sikret, at sygehusvæsenet under 1. smittebølge i overvejende grad blev omstillet til at kunne håndtere COVID-19 i overensstemmelse med Sundhedsministeriets retningslinjer og øvrige løbende udmeldinger.

Baggrund og formål med undersøgelsen

COVID-19 satte i mange dele af verden sundhedsvæsenet under pres. Det var også tilfældet i Danmark, da pandemien for alvor ramte landet i starten af marts 2020. Udbruddet af COVID-19 skabte behov for en omfattende omstilling af sundhedsvæsenet, hvor sygehusvæsenet har spillet en central rolle, bl.a. som ansvarlig for at behandle de COVID-19-patienter, der har haft behov for indlæggelse.

Personale på alle niveauer og med forskellige faglige baggrunde har ydet en stor indsats over lang tid for at håndtere pandemien bedst muligt.

Når en krise indtræffer, skal beredskabet aktiveres. Formålet med beredskabet er, at alle ansvarlige er klædt bedst muligt på til at kunne håndtere krisen. I Danmark er beredskabet bygget op om sektoransvarsprincippet, som betyder, at hver minister har ansvaret for beredskabet på sit område. Således har sundhedsministeren ansvaret for sundhedsberedskabet, herunder beredskabet på sygehusene.

Ansvaret for planlægning og drift af sundhedsberedskabet er placeret hos regioner og kommuner. Sundhedsberedskabet består af sygehusberedskabet, den præhospital indsats, lægemiddelberedskabet og beredskabet i den primære sektor. Denne undersøgelse omhandler kun sygehusberedskabet.

Sygehusberedskabet skal sikre, at sygehusene i tilfælde af beredskabshændelser såsom større ulykker eller en pandemi kan omstilles til at behandle ekstraordinært mange syge og tilskadekomne. Sygehusberedskabet er derfor vigtigt, for at sygehusvæsenet er i stand til at håndtere ekstraordinære hændelser og samtidig sikre, at sundhedsmæssige og økonomiske konsekvenser i forbindelse med håndteringen ikke bliver for store.

Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om Sundhedsministeriet og regionerne har sikret, at sygehusberedskabet var forberedt på en pandemi og kunne håndtere COVID-19 under 1. smittebølge.